

Poikel Vindkraft Ab/Oy
c/o Fortum Power and Heat Oy
PL 100, 00048 FORTUM

Edsvik vindpark Ab
c/o Oy Wasa Tilit Ab Handelsplanaden 12 b
65100 Vaasa

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO POIKELIN TUULIVOIMAPUISTON YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Hankevastaavat ovat toimittaneet 3.5.2021 yhteysviranomaisena toimivalle Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaisen ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman, joka on sisällytetty Poikelin tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Poikelin tuulivoimapuisto

Hankkeesta vastaava

Poikel Vindkraft Ab/Oy, yhteyshenkilönä Hans Vadbäck ja Edsvik vindpark Ab, yhteyshenkilönä Martina Köhn.

Konsulttina arviointisuunnitelman laatimisessa on toiminut FCG Finnish Consulting Group Oy, yhteyshenkilöinä Marja Nuottajärvi ja Johanna Harju.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

YVA-menettelyn tavoitteena on edistää hankkeen kannalta merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamista, arviointia ja huomioonottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa monipuolista tietoa päätöksenteon perustaksi.

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa hankevastaava laatii ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman, jonka tarkoituksena on mm. esittää tiedot laadituista ja suunnitelluista selvityksistä, arvioinnissa käytettävistä menetelmistä sekä hankkeen aikataulusta. Yhteysviranomainen antaa suunnitelmasta lausunnon, jossa huomioidaan suunnitelman kuulemisvaiheessa annetut lausunnot ja mielipiteet.

Arviointisuunnitelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. YVA-menettely päättyy yhteysviranomaisen arviointiselostuksesta antamaan perusteltuun päätelmään. Arviointiselostus ja perusteltu päätelmä tulee liittää mahdollisiin lupahakemusasiakirjoihin.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet on lueteltu YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelossa. Nyt kyseessä oleva hanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä hankeluettelon kohdan 7) e) perusteella; tuulivoimahankkeet, kun yksittäisen laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia.

Hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan Poikelin osayleiskaavan kanssa yhteismenettelyssä YVA-lain 5 §:n perusteella.

YHTEENVETO HANKKEESTA

Hanke, sen tarkoitus ja sijainti

Hankkeen tarkoituksena on rakentaa kahdeksasta voimalasta koostuva tuulivoimapuisto Korsnäsin kunnan alueelle. Suunnitellut tuulivoimalat ovat maksimiteholtaan 5-10 megawattia ja voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 290 metriä, napakorkeus enintään 200 metriä ja roottorin halkaisija enintään 180 metriä. Tuulivoimapuiston hankealue sijaitsee noin kilometri Korsnäsin keskustaaajamasta itään.

Tuulivoimapuiston sisäinen ja ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapeleilla. Hankealueella tuotettu sähkö siirretään alustavien suunnitelmien mukaan valtakunnanverkkoon keskijännitekaapelein hankealueen eteläpuolella sijaitsevan Taklaxin sähköaseman kautta.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkasteltavat vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan toteuttamatta jättämisen lisäksi kahta vaihtoehtoa alla olevan mukaisesti:

Vaihtoehto VE0: Uusia tuulivoimalaitoksia ei toteuteta.

Vaihtoehto VE1: Poikelin alueelle rakennetaan kahdeksan uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden maksimikorkeus on 290 metriä, napakorkeus 200 m ja yksikköteho 5-10 MW. Vaihtoehdossa 1 tuulivoimapuiston kokonaisteho on noin 40-80 MW.

Vaihtoehto VE2: Poikelin alueelle rakennetaan kahdeksan uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden maksimikorkeus on 290 metriä, napakorkeus 200 m ja yksikköteho 5-10 MW. Hankevaihtoehdossa 2 tuulivoimapuiston kokonaisteho on sama kuin vaihtoehdossa 1, eli noin 40-80 MW. Neljän tuulivoimalan sijainti on eri kuin vaihtoehdossa 1.

Sähkönsiirto: Tuulivoimapuiston sisäinen ja ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapeleilla. Sähkönsiirron ratkaisut tarkentuvat YVA-menettelyn edetessä ja hankkeen jatkosuunnittelussa.

ARVIOINTISUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Poikelin tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmaa koskeva kuulutus on julkaistu Ilkka-Pohjalainen ja Vasabladet -lehdissä. Arviointisuunnitelma ja kuulutus ovat olleet nähtävillä 5.5. – 4.6.2021 Korsnäs-kunnan internet-sivuilla osoitteessa www.korsnas.fi, ja asiakirjat on julkaistu sähköisenä internet-sivuilla: www.ymparisto.fi/poikelintuulivoimaYVA.

Koronapandemian vuoksi arviointisuunnitelmaa ja osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskeva yleisötilaisuus on toteutettu kaikille avoimena sähköisenä teams-kokouksena 10.5.2021.

Yhteismenettelyn mukaisesti Korsnäs-kunta on pyytänyt lausunnot arviointisuunnitelmasta seuraavilta tahoilta:

Korsnäs-kunnan eri hallintokunnat, lautakunnat ja luottamuselimet, Maalahden kunta, Närpiön kaupunki, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Pohjanmaan liitto, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Pohjanmaan museo, Länsirannikon ympäristöyksikkö, Pohjanmaan pelastuslaitos, Liikenneturvallisuusvirasto Traficom, Väylävirasto, Puolustusvoimat -toinen logistiikkarykmentti, Finavia, Metsähallitus - Rannikon luontopalvelut, Pohjanmaan Metsäkeskus, MTK / Österbottens Svenska Producentförbund r.f, Finntraffic Lennonvarmistus Oy, Luonnonvarakeskus, Suomen riistakeskus -Pohjanmaa, Metsänhoitoyhdistys Österbotten, Suomen luonnonsuojeluliitto Pohjanmaan piiri, Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys, Suomen Erillisverkot Oy, Ilmatieteenlaitos, EPV Regionalnät Ab, Fingrid Oyj, Digita Oy, Telia Finland Oyj, Elisa Oyj, Cinia Oy, DNA Oy, Elenia Oy. Lisäksi on pyydetty kommentit Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Alueiden käyttö- ja vesihuolto-, Luonnonsuojelu-, Vesistö- ja Ympäristönsuojeluyksiköistä sekä Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta.

YHTEENVETO SAAPUNEISTA LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Yhteysviranomaiselle on toimitettu 20 viranomaisten lausuntoa ja 34 yksityisten tai yhdistysten jättämää mielipidettä. Lausunnot ovat antaneet Cinia Oy, Finntraffic Lennonvarmistus Oy, Digita Oy, Elisa Oyj, Fingrid Oyj, Finlands Viltcentral Suomen Riistakeskus, Luonnonvarakeskus LUKE, Metsähallitus, Metsäkeskus, Pohjanmaan liitto, Pohjanmaan museo, Pohjanmaan pelastuslaitos, Puolustusvoimat / 2. Logistiikkarykmentti, Traficom ja Väst kustens miljönhet (Länsirannikon Ympäristöyksikkö). Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastualue, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö, vesihuoltoyksikkö sekä ympäristönsuojeluyksikkö ovat antaneet asiantuntijakommentit.

Ilmatieteenlaitos ja Maalahden kunta ovat ilmoittaneet, ettei niillä ole lausuttavaa.

Yhteysviranomaisen lausunnossa on otettu kantaa lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyihin ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa lainsäädännössä arviointiohjelmalta vaadittaviin seikkoihin. Yhteysviranomaisen lausunnon liitteessä (liite 1) on esitetty kuulemisessa saadut lausunnot, mielipiteet ja asiantuntijoiden kommentit.

Cinia Oy ei ole Poikelin tuulivoimapuistohanketta vastaan eikä lausuttavaa Korsnäs-kunnan Poikelin alueen tuulipuistohankkeesta. Cinia Oy pyytää huomioimaan hankkeesta jatkossa aiheutuvat haitat.

Finntraffic Lennonvarmistus Oy antaa tarvittaessa lausuntoja lentoesteistä lentoesteluvan hakemista varten. Lausunnossa otetaan kantaa kohteen mahdollisiin vaikutuksiin

lentoturvallisuuteen sekä lentoliikenteen sujuvuuteen sekä tarvittaessa rajoitetaan kohteen maksimikorkeutta. Paikkatietoaineisto lentoesterajoituksista on ladattavissa Fintrafficin verkkosivustolta. Tätä aineistoa käyttämällä voi suunnittelija jo etukäteen arvioida kohteelleen mahdollisesti kohdistuvia korkeusrajoituksia.

Digita muistuttaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja TV-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv-vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen, ja tulee siksi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutusten arvioinnissa. Hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi. Häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Hanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa, mikä tulee huomioida myös häiriön poistokeinoja toteutettaessa.

Elisa toteaa, ettei ole hanketta vastaan, mutta pyytää huomioimaan Elisan teleliikenteelle aiheutuvat haitat. Kyseisen hankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Fingrid Oyj toteaa, että alueelle sijoittuu mahdollisesti Suomen ja Ruotsin välisen uuden tasasähköyhteyden alustava voimajohtoreitti. Alustavissa reittiselvityksissä tarkasteltu reitti Murtoisista Korsnäsiin sijoittuisi kokonaan uuteen johtokäytävään. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 uudelle reitille esitetään yhteystarve Poikelin alueen kautta. Tuulivoimahankkeen ja johtoyhteyden yhteensovittaminen tulee tehdä yhteistyössä kantaverkkoyhtiö Fingridin kanssa.

Luonnonvarakeskus Luke toteaa, hankkeen kannalta huomionarvoisimpia lajeja ovat alueen kautta muuttavat linnut ja kanalinnut, joiden soidinpaikkoja mahdollisesti sijaitsee suunnittelualueella. Hankealue on linnuston päämuuttoreittien läheisyydessä. Lintujen muuttota koskevia selvityksiä on tarve päivittää. Nisäkkäiden esiintymistä koskevaa tietoa on hyvä selvittää tarkemmin lumijälkien linjalaskentojen avulla. Myös alueen lähistöllä olevia Luken riistakolmiolaskentoja on hyvä hyödyntää. Hankealue kuuluu hirvitalousalueeseen, jolla hirviä metsästetään runsaasti, joten hirven metsästyksen kohdistuvia haasteita voitaisiin pohtia tarkemmin.

Länsirannikon ympäristöyksikkö huomauttaa, että kielteiset vaikutukset asutukseen, maisemaan, virkistykseen, ympäristöön ja luontoon tulee minimoida. Melutasot ja välkevaikutukset eivät saa ylittää ohjearvoja (välkkeen osalta on käytetty 8 h/vuosi). Vaikutukset petolintuihin, kuten kalasääksiin, merikotkiin ja piekanoihin on selvitettävä. Lisäksi tulee selvittää, onko Degermossen levähdyspaikka muuttoaikana mm. kurjille, sekä Degermossenin ja rannikon välisten ruokailulentojen merkitys. VE2 on ympäristösyistä parempi.

Metsähallitus toteaa, että hanke on suunniteltu pinta-alaltaan suuremmaksi kuin Pohjanmaan vaihemaakuntakaavassa esitetty alue ja sen voimalatyyppi on isompi kuin tähän asti rakennetuissa voimaloissa. Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevat seuraavat Metsähallituksen osittain tai kokonaan hallinnoimat Natura-alueet: Degermossen, Merenkurkun saaristo, Kackurmossen, Petolahden jokisuisto, Hinjärvträsk ja Närpiön saaristo. Metsähallitus ei pidä esitettyä etäisyyttä Degermossenilla olevaan sääksen pesään riittävänä ja huomauttaa,

että jos pesintää ei todeta 2021, ei se tarkoita, että pesäpuun sijoittumiseen suhteessa hankealueeseen voitaisiin suhtautua kuten pesä ei olisi asuttu. Poikelin suunniteltu tuulivoima-alue sijoittuu kansallisestikin merkittävälle laulujoutsenen, merikotkan, metsähanhen, kurjen ja piekanan kevätkuuttoreille. Lisäksi alue sijoittuu kurjen syysmuuttoreille. Kyse on Natura-alueille kerääntyvien lintujen todennäköisistä muuttoreiteistä. Metsähallitus pitää tärkeänä, että suunnitellun Poikelin tuulivoima-alueen ympäristössä tehdään oma muuttolinnuston seuranta sekä arvioidaan yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa. Selvitysten perusteella suunnittelussa tulee kiinnittämään erityistä huomiota petolintujen pesiin ja lentoreitteihin sekä riittävän suuruisiin muuttokäytäviin, erityistä huomiota tulee kiinnittää muuttaviin merikotkiin.

Pohjanmaan liitto huomauttaa, että maakuntakaavassa hankealueella on varaus sähkölinjalle sekä siirtoviemäriyhteydelle. Liitto muistuttaa, että on tärkeää, että kaikki vaikutukset selvitetään ja otetaan huomioon jatkosuunnittelussa. Lähialueilla on useita tuulivoima-alueita suunnitteilla tai rakenteilla, joiden yhteisvaikutukset tulee selvittää.

Pohjanmaan museo toteaa, että aiempien hankkeiden yhteydessä on saatu hyvä pohja arvioinneille. Mahdolliset muinaisjäännökset tällä alueella ovat todennäköisesti suhteellisen uusia liittyen karjanhoitoon. Maastotyöt voivat tulla kyseeseen, mikäli muista lähteistä ei saa riittävää kuvaa alueista, joilla maankäyttö muuttuu. Museo muistuttaa, että vaikka kohteet eivät olisi suojeltuja muinaismuistolain perusteella, ne voivat tulla suojelluiksi myös maankäyttö- ja rakennuslain nojalla.

Pohjanmaan pelastuslaitos tuo esiin, että jääongelmien lisäksi on olemassa myös tulipalon vaara. Sekä jää- että tulipaloriskin osalta tulisi tehdä riskianalyysit. Suosituksen mukaan etäisyys voimalastasta asutukseen tulisi olla vähintään 600 m. Pelastuslaitos huomauttaa, ettei sillä ole mahdollisuutta sammuttaa tuulivoimaloiden turbiinien tulipaloja, mikä tulee huomioida valmistelussa.

Puolustusvoimat 2. Logistiikkarykmentti huomauttaa, että merkittävin ja laaja-alaisin tuulivoimaloista aiheutuva vaikutus kohdistuu puolustusvoimien aluevalvonnassa käyttämiin sensorijärjestelmiin. Ennen kaavan hyväksymistä hankkeelle tulee olla Pääesikunnalta myönteinen hyväksyttävyysslausunto. Tutkavaikutusten selvittämisestä vastaa tuulivoimatoimija tai kaavoittaja. Jos tutkavaikutuksen selvitys tarvitaan, tulee se tehdä viimeistään yksityiskohtaisessa suunnittelussa.

Suomen metsäkeskus esittää, että metsätalousalueet rajataan mahdollisuuksien mukaan tulevan kaavan ulkopuolelle, jos yhteensovittamisen tarvetta ei ilmene ja että alueella metsien ottaminen muuhun maankäyttöön tulee olla mahdollisimman vähäistä. Hankkeen vaikutukset (metsäalan pientyminen, suojelumääräykset) metsätalouden harjoittamiseen sekä hiilensidontaan tulee selvittää.

Suomen Riistakeskus muistuttaa, että alueella esiintyy melkein kaikkia suomessa tavattuja riistalajeja, joten vaikutukset niihin tulee selvittää huolellisesti. Tuulivoimapuistolla voi olla kielteisiä seurauksia ekologiselle yhteydelle sekä paikalliselle riistakannalle. Metsästys on erittäin tärkeää vapaa-ajalla sekä taloudellisesti, ja on myös otettava huomioon arvioitaessa ihmisten terveyttä, elinoloja ja hyvinvointia. Hankkeessa on kuultava paikallisia metsästysyhdistyksiä. Ne voivat antaa myös tietoa alueen metsäkanalinnuista.

Traficom huomauttaa, että suunnitteluaineistossa tulisi esittää Vaasan lentoaseman korkeusrajoitusalueen korkeusrajoitus. Traficom muistuttaa, että tuulivoimarakentamista

suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. On tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijainti niin, ettei häiriöitä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa. On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla (30 km).

ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö toteaa, että hankealueen läheisyydessä sijaitsee useita linnustollisesti arvokkaita MAALI-, IBA-, FINIBA- ja Natura-alueita. Lisäksi hankealue sijoittuu rannikon tärkeille päämuuttoreiteille. Hankkeessa tulisikin tehdä asianmukaiset muuttolinnustoselvitykset keväällä ja syksyllä. Aikaisempina vuosina muissa lähialueen hankkeissa tehtyjä selvityksiä voidaan hyödyntää vaikutusten arvioinnissa.

ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikkö huomauttaa, että alle 2 kilometrin päässä hankealueesta sijaitsee huomattava määrä asuinrakennuksia ja vapaa-ajan asuntoja. YVA-selostuksessa tulee esittää kuinka monta asuin- ja vapaa-ajan rakennusta jää kullekin melu- ja välkevyöhykkeelle. Lähtökohtaisesti voimalat tulee sijoittaa hankealueelle siten, ettei asutukselle aiheudu haittaa melun ja välkkeen osalta. Selostuksessa tulee arvioida myös hankkeen rakentamisen aikaisia maa-aineisten määriä ja niiden sijoittamista joko hankealueelle tai muille lainmukaisille maankaatopaikoille. Lähialueen eläinsuojat on esitetty arviointisuunnitelman kartassa. Hankealueen pohjoispuolella on monta turkistarhaa alle kilometrin etäisyydessä hankealueelta.

ELY-keskuksen alueidenkäyttöryhmä kiinnittää huomiota hankealueen lähellä sijaitseviin kaavoihin ja maisema-alueisiin sekä huomauttaa, että on tärkeää, ettei annetut ohjeavot melun sekä välkkeen osalta ylitä.

ELY-keskuksen vesihuoltoryhmä toteaa, että hankealueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu luokiteltuja ja arvokkaita kallioalueita, moreenialueita tai tuuli- ja rantakerrostumia. Suunnitellun tuulivoimapuiston alueelle sijoittuu alueita, joilla on mahdollista, että alueella esiintyy happamia sulfaattimaita. Suunnitellut voimalat ja sähkönsiirtolinjat eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

ELY-keskuksen liikenne –vastuualue toteaa, että esitetty suunnitelma liikenteellisten vaikutusten arvioinnista sekä hankealueen nykytilan kuvaus liikenteellisestä näkökulmasta vaikuttavat riittävästi. Mikäli maantieverkkoa tai liittymiä joudutaan parantamaan tuulivoimalan kuljetusten perillepääsyä varten, tulee hanketoimijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueeseen. Vaihtoehtoisia liittymän sijainteja tuulivoimapuiston alueelle varten tulee hakea liittymälupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta.

Annettuja mielipiteitä on tullut 34 kpl, joissa yhdessätoista oli kaksi tai useampia allekirjoittajia. Mielipiteissä kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

Hankkeen ja tuulivoimaloiden sijainti

Lähes kaikissa mielipiteissä tuulivoimaloiden etäisyyttä asutukseen pidetään liian lyhyenä. Myös tuulivoimaloiden sijoituspaikka kolmen taajaman (Korsnäs, Korsbäck ja Taklax) välissä nähdään liian ahtaana ja katsotaan, että voimalat haittaavat liian monen asukkaan elinoloja.

Vähimmäisetäisyydeksi tuulivoimasta asutukseen pidetään 2-3 kilometriä tai tuulivoimalan korkeutta x 10. Arviointisuunnitelman karttaa asutuksen sijainnista hankealueeseen nähden moitittiin mielipiteissä liian epätarkaksi. Useassa mielipiteessä esitetään, että hanketta ei toteutettaisi.

Ihmisten viihtyvyys, melu ja välke

Mielipiteissä kannetaan huolta tuulivoimaloiden aiheuttamista terveysvaikutuksista ja nähdään niiden olevan suuri viihtyvyyshaitta ihmisille. Melu- ja välkeongelmat nostettiin esiin monissa mielipiteissä sekä puolueettomien mallinnusten tarve. Moni kommentoi aiempien tuulivoimapuistojen esimerkkien kertovan melun häiritsevyydestä. Myös rakentamisen aikaisesta melusta ollaan huolissaan. Tuulivoimaloiden nähdään häiritsevän alueen virkistyskäyttöä, metsästystä ja matkailua.

Yritystoiminta ja kunnan vetovoima

Useassa mielipiteissä nähdään, että Korsnäsön kunnan tulisi panostaa muiden, pysyvämpien työpaikkojen luomiseen kuin tuulivoiman kautta saataviin. Mielipiteissä uskotaan tuulivoiman heikentävän muuttohalukkuutta kuntaan. Korsnäsä pidetään rauhallisena ja idyllisenä kuntana, eikä tuulivoiman nähdä sopivan kunnan imagoon. Myös maaseutuyrittäjät pelkäävät tuulivoiman aiheuttavan haittoja yritystoiminnalleen. Kiinteistöjen arvon pelätään laskevan alueella, kun sen vetovoima laskee. Kiinteistöveroja ei nähdä korvaavan aiheutettuja haittoja.

Luonnonarvot, linnusto ja kalasto

Monissa mielipiteissä ollaan huolissaan tuulivoimahankkeen vaikutuksista alueen luonnonarvoihin. Mielipiteissä nostettiin esiin alueen linnusto ja mm. merikotkan esiintyminen alueella. Lisäksi muistutettiin hankealueen sijaitsevan lintujen muuttoreitillä (kurki, hanhi, joutsen). Tehtyjen luonto- ja linnustoselvitysten katsottiin olevan vanhentuneita. Alueen purojen kerrotaan olevan merkittäviä kalojen kutupaikkoja ja vaadittiin niiden tarkempaa tutkimista.

Maisema, muinaismuistot

Mielipiteissä tuodaan esiin monia hankealueella sijaitsevia muinaisjäännöskohteita, jotka tulee huomioida suunnittelussa. Sähkönsiirtoreitin sijainnin vielä puuttuessa todettiin, että muinaisjäännökset tulee reitiltä selvittää. Hankkeella nähdään olevan kielteinen vaikutus maisemaan.

Muut vaikutukset

Monessa mielipiteessä vaadittiin hankkeen ilmastovaikutusten selvittämistä. Hankkeen katsotaan arviointisuunnitelmasta poiketen aiheuttavan myös negatiivisia ilmastovaikutuksia, kun alueen hiilidioksinieluvaikutus pienenee puiden kaatamisen myötä.

Toiminnan päättymisen jälkeen syntyvästä jätteestä kommenteissa pelätään purkuvastuun sekä kustannusten jäävän maanomistajille. Myös turvallisuuteen (jäävaara, tulipalot) sekä viestintäyhteyksien häiriöihin (TV-signaali, matkapuhelinyhteydet) liittyvät vaikutukset halutaan selvitetävän.

Mielipiteissä viitataan lisäksi hankkeen muuttumiseen aiemman YVA-menettelyn ja vuokrasopimusten tekemisen jälkeen, sähkönsiirron haittoihin sekä mm. siihen, ettei hanke ole valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Ympäristövaikutusten arviointisuunnitelma kattaa YVA-asetuksen 3 §:ssä mainitut arviointiohjelman sisältövaatimukset ja arviointisuunnitelma on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Arviointisuunnitelmassa esitetyn lisäksi arviointiselostusta ja siihen liittyviä selvityksiä laadittaessa tulee huomioida seuraavat yhteysviranomaisen esiin tuomat asiat (alla kohdat **YV**).

Hankekuvaus

Hankekuvauksessa on esitetty tiedot hankkeen sijainnista, voimaloiden rakenteista, sähkönsiirrosta, rakentamisesta ja sen kestosta. Suunnittelualue ja voimaloiden on esitetty kartan avulla. Sähkönsiirron alustavaa reittiä ei ole esitetty. Myöskään hankkeen rakentamiseen tarvittavan maa-aineksen määrää tai ottoalueita ei ole esitetty. Arviointisuunnitelmassa esitetään, että arviointiselostuksessa toiminnan jälkeiset vaikutukset arvioidaan olettaen, että alueilla olevat maanpäälliset voimalarakenteet puretaan ja betoniperustukset sekä kaapelit jätetään maahan.

YV: Hankkeen tekninen kuvaus on esitetty arviointiohjelmavaiheeseen riittävällä tavalla lukuun ottamatta sähkönsiirtoreittiä. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankekuvauksessa olisi tullut esittää maakaapeloinnin alustava reittisuunnitelma hankealueelta Taklaxin sähköasemalle.

Arviointiselostuksessa tulee esittää hankkeeseen käytettävän maa-aineksen määrä ja ottoalueet sekä mahdolliset läjitysalueet. Arviointiselostuksessa tulee esittää myös muut toiminnan aikana ja toiminnan päättyessä syntyvät jätteet, niiden määrät ja käsittelymenetelmät siten, että myös voimaloiden perustukset puretaan. Tuulivoimahankkeen käytöstä poistoon liittyvässä kuvauksessa tulee esittää, kuka vastaa voimaloiden poistamisesta.

Tarkasteltavat vaihtoehdot

YVA-menettelyn keskeisimpiin periaatteisiin kuuluu vaihtoehtotarkastelu, jonka tarkoituksena on tukea päätöksentekoa tuottamalla tietoa hankkeen vaihtoehtoisista ratkaisuista ja niiden ympäristövaikutuksista sekä vaikutusten eroavuuksista. Hankkeessa on esitetty ns. 0-vaihtoehdon lisäksi kaksi toteutusvaihtoehtoa, jotka poikkeavat toisistaan tuulivoimaloiden sijoittelun osalta. Toteutusvaihtoehdoissa tuleva sähkönsiirtotapa ei muutu.

YV: Arviointisuunnitelmassa on kuvattu selkeästi karttojen avulla voimaloita koskevat vaihtoehdot. Hankealue sisältyy maakuntakaavan mukaiseen tuulivoima-alueeseen (tv).

Arviointisuunnitelmassa esitetyt vaihtoehdot ovat YVA-lain mukaan riittävät. Erot vaihtoehtojen VE1 ja VE2 ovat kuitenkin hyvin pienet, mistä on useassa lausunnossa huomautettu. Eri vaihtoehtojen ympäristövaikutusten eroavuuksien selvittämiseksi olisi suositeltavaa, että tutkittavien vaihtoehtojen ero olisi suurempi joko voimaloiden määrän, sijoittelun tai koon osalta.

Esitetyt selvitykset kattavat sekä tuulivoimapuistoalueen että sähkönsiirtoreitin, painottuen kuitenkin tuulivoimapuistoalueelle. Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiselostuksessa tulee huomioida vaikutukset kattavasti sekä tuulivoimapuiston että sähkönsiirtoreitin osalta.

Liittyminen muihin hankkeisiin ja suunnitelmiin

Arviointisuunnitelmassa on kuvattu tuulivoimaa koskevat sopimukset ja päätökset sekä Suomen tavoitteet tuulivoimatuotannolle, hankkeen tavoitteet ja alueellinen merkitys. Lisäksi on kuvattu valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä lähialueen muut tuulivoimahankkeet. Tuulivoimahankkeet on esitetty taulukkomuodossa sekä kartalla.

YV: Liittymistä muihin hankkeisiin ja suunnitelmiin ei ole eritelty omaksi kokonaisuudeksi, vaan tiedot löytyvät hajautettuna eri osista arviointisuunnitelmaa. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arviointiselostuksessa tulee hankkeen liittyminen muihin suunnitelmiin kuitenkin huomioida.

Tarvittavat luvat ja päätökset

Arviointisuunnitelmassa on esitetty taulukossa hankkeeseen tarvittavat luvat ja suunnitelmat sekä lisäksi mahdollisesti tarvittavat luvat.

YV: Hankkeen tarvitsemat luvat on selkeästi taulukoitu. Taulukon lisäksi olisi hyvä avata tarkemmin, miksi mitään lupaa haetaan. Lisäksi tulee huomioida, tarvitaanko rakentamisessa tarvittavien ja siinä syntyvien maa-ainesten läjittämiseen erillisiä lupia.

YVA-menettelyn ja osallistumisen järjestäminen

Arviointisuunnitelmassa on esitetty YVA-menettelyn ja kaavoituksen alustavat aikataulut, suunnitelma osallistumisen järjestämisestä, osallisista ja tiedottamisesta. Hankkeessa on järjestetty ennakoneuvottelu. Ohjelman kuulemisvaiheessa järjestettiin kaikille avoin sähköinen webinaari, jolla korvattiin yleisötilaisuus koronatilanteen vuoksi. Hankkeessa toteutetaan asukaskysely.

YV: Esitys osallistumisen järjestämisestä vastaa YVA-lain periaatteita. Arviointiselostusvaiheessa asianosaisten osallistumismahdollisuuksiin tulee kiinnittää huomioita varsinkin koronapandemian mahdollisesti jatkuessa. Sähkönsiirtoreitin alustavan reittikuvauksen puuttuessa arviointisuunnitelmasta alueen asukkaat eivät ole voineet tässä vaiheessa osallistua menettelyyn, jonka vuoksi tulee kiinnittää erityisesti huomiota sähkönsiirtoreitin suunnittelualueen maanomistajille suunnattavaan tiedottamiseen.

Arvioitavat vaikutukset, vaikutusalueen rajausta ja arviointimenetelmät

Arviointisuunnitelmassa on esitetty arvioitavat ympäristövaikutukset sekä laadittavat selvitykset. Tehtävässä arvioinnissa arvioidaan sekä tuulivoimapuiston että sähkönsiirtoreitin vaikutukset. Merkittävimmiksi tuulivoimahankkeiden aiheuttamiksi ympäristövaikutuksiksi on arviointisuunnitelmassa mainittu vaikutukset maisemaan ja linnustoon. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointi perustuu monitavoitearviointiin - vaikutusten suuruusluokan, vaikutuskohteiden luonteen/herkyyden ja näistä seuraavan vaikutusten merkittävyyden tarkasteluun. Vaikutuskohteen herkkyys luokitellaan tuulivoimapuistohankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa neljään luokkaan 1) vähäinen, 2) kohtalainen, 3) suuri ja 4) erittäin suuri. Muutoksen suuruus määritetään 1) maantieteellisen laajuuden, 2) ajallisen keston ja 3) voimakkuuden perusteella.

Eri ympäristövaikutusten vaikutusalueen laajuus ja rajausta on esitetty sekä sanallisesti että havainnollistavan karttakuvan avulla. Vaikutusalueen laajuus riippuu tarkasteltavan kohteen ominaisuuksista. Jotkut vaikutukset rajoittuvat tuulivoimapuiston alueelle, kuten esimerkiksi

rakentamistoimenpiteet, ja jotkut levittäytyvät hyvin laajalle alueelle, kuten esimerkiksi vaikutukset maisemaan.

YV: Arviointiselostuksessa tulee esittää selkeästi arvioinnissa käytetyt menetelmät jokaisen tarkasteltavan vaikutuksen osalta. Arvioinnissa tulee huomioida sekä mahdolliset positiiviset että negatiiviset vaikutukset. Vaikutuksia tulee selvittää riittävän laajasti rakentamisen, käytön ja käytöstä poiston ajalta sekä tuulivoima-alueen että sähkönsiirtoreitin osalta. Arviointiselostuksessa tulee esittää hankkeen vaikutusalueet vaikutuskohteittain, myös karttakuvin. Arviointiselostuksessa vaikutusten osalta tulee myös huomioida 0-vaihtoehto.

Arviointisuunnitelmassa ei ole nostettu esiin nimenomaan tässä hankkeessa odotettuja merkittävimpiä vaikutuksia, vaan vaikutuksia on arvioitu yleisellä tasolla tuulivoimahankkeiden osalta. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että jokaisella hankkeella on omat erityispiirteensä, johtuen hankkeen sijainnista ja alueen ominaispiirteistä, kuten asutuksesta, maisemaolosuhteista, maankäytöstä ja luonnonoloista. Arvioinnin painopisteiden kohdentamiseksi arviointisuunnitelmassa tulisi nostaa esiin kyseisessä hankkeessa tunnistettuja tärkeitä vaikutuskohteita.

Arviointisuunnitelmassa on muutoksen suuruus ja vaikutusten merkittävyys ilmaistu tekstissä eri asteikolla kuin kaavakuvassa. Arviointiselostuksessa tekstin ja kuvien tulee olla yhteneväisiä. Yhteysviranomaisen näkee, että laajemmalla kaavion mukaisella asteikolla saadaan eroavaisuuksia paremmin esiin, kuin suppeammalla asteikolla.

Haitallisten vaikutusten ehkäisy ja lieventäminen sekä arvioinnin epävarmuustekijät

Mahdolliset haittojen vähentämis- ja lieventämistoimet esitetään arviointiselostuksessa. Yksityiskohtaisemmat tekniset ratkaisut selvitetään ympäristövaikutusten arvioinnin aikana tapahtuvassa jatkosuunnittelussa.

Arvioinnissa käytetyt ja tehdyt oletukset sekä epävarmuustekijöiden olemassaolo ja niiden vaikutus arvioinnin lopputulokseen tuodaan esille ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa ja erillisselvitysraporteissa.

YV: Arviointiselostuksessa esitettävien haitallisten vaikutusten vähentämiskeinojen tulee olla toteutuskelpoisia ja riittävän konkreettisia. Epävarmuustekijät tulee esittää arviointiselostuksessa vaikutuskohteittain.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

Arviointisuunnitelman mukaan hankealueen lähiympäristö on metsätalousaluetta ja maaseutua. Laajempia peltoalueita on Korsnäsin keskustaajaman tuntumassa hankealueen länsi- ja luoteispuolella, sekä lähiympäristön kylien ympärillä. Viiden kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijoittuu Korsbäckin ja Taklaxin kylät sekä kaksi pienkylää. Hankealueen lähiympäristöön ei sijoitu kuin muutama yksittäinen loma-asunto. Loma-asutus on keskittynyt rannikolle, hankealueen lounais- länsi- ja luoteispuolelle. Alle kahden kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitsee noin 800 asuin- ja lomarakennusta. Lähin asuinrakennus sijaitsee hankealueen koillispuolella, noin 300 metrin etäisyydellä hankealueen rajasta.

Tuulivoimapuiston maankäyttöä rajoittavat suorat vaikutukset ovat hyvin paikallisia ja kohdistuvat lähinnä rakennuspaikkoihin ja niiden välittömään läheisyyteen. Välilliset vaikutukset (melu-, varjostus- ja maisemavaikutukset) rajoittavat maankäyttöä huomattavasti laajemmin.

Arviointisuunnitelmassa on kerrottu valtakunnallisista alueidenkäytön tavoitteista sekä niiden liittymisestä hankkeeseen. Vaikutusten arvioinnissa käytetään voimassa ja vireillä olevia maankäytön suunnitelmia (maakuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, muut maankäytön suunnitelmat) sekä niihin liittyviä ympäristöselvityksiä, valo- ja ilmakuvia, hankkeessa tehtyjä melu-, varjostus- ja näkyvyysmallinnuksia, karttatarkasteluja sekä YVA-ohjelmasta saatua palautetta. Lisäksi haastatellaan paikallisia maankäytön suunnittelijoita.

Vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa kiinnitetään huomiota hankealueella olevien maankäyttömuotojen seudulliseen arvoon ja harvinaisuuteen. Lisäksi tarkastellaan hankkeen yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön kohdistamia vaikutuksia maakunnallisten ja valtakunnallisten alueidenkäytön tavoitteiden toteutumisen kannalta.

YV: Arviointiselostuksessa tulee arvioida, kuinka hanke toteuttaa maakuntakaavassa annetut suunnittelumääräykset. Suunnittelumääräysten yhteensovittamisesta tulee tarvittaessa neuvotella alueen muiden toimijoiden kanssa. Mm. Fingrid Oyj on lausunnossaan huomauttanut hankealueen poikki kulkevasta sähkönsiirtoreitin varauksesta ja sen merkityksestä. Arviointiselostuksessa tulee myös esittää, kuinka valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet huomioidaan hankkeessa.

Hankealue sijoittuu kolmen taajaman väliselle alueelle, ja sen läheisyydessä on paljon asutusta sekä erilaisia maankäyttömuotoja. Vaikutukset näihin tulee selvittää kattavasti.

Arviointisuunnitelmassa ei ole esitetty maakuntakaavan tuulivoimaraajausta kuin yhdessä kartassa, eikä sellaista karttaa, jossa näkyy suunnitellut voimaloiden sijoituspaikat eri vaihtoehdoissa suhteessa maakuntakaavan rajaukseen, ole lainkaan. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että tällainen kartta tulee esittää arviointiselostuksessa.

Vaikutukset maisemaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön ja muinaisjäänneksiin

Arviointisuunnitelman mukaan hankealueen ympäristössä on useita arvokkaita maisema-alueita. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Övermalax-Åminne, sijaitsee lähimmillään noin 21 kilometrin etäisyydellä hankealueelta, ja alle 20 kilometrin etäisyydellä sijaitsee kaksi kohdetta (Harrströminjokilaakson kulttuurimaisema, 4 km ja Närpiönjoen kulttuurimaisema, 15 km), jotka ovat mukana maisema-alueiden päivitysinventoinnissa. Alle 20 km etäisyydellä on lisäksi seitsemän muuta maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa. Lähimmät RKY 2009 –kohteet ovat Korsnäsin kirkko ja pappila, lähimmillään noin 1,4 kilometrin etäisyydellä hankealueesta sekä Harrströmin kalasatama ja kylä, lähimmillään noin 2,5 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Lisäksi 5-20 km etäisyydellä on neljä muuta RKY 2009 -kohdetta.

Maisemavaikutusten arviointityössä tarkastellaan tuulivoimapuistojen ja niihin liittyvien sähkönsiirronrakenteiden toteuttamisesta johtuvia maiseman ja kulttuuriympäristöjen rakenteen, luonteen ja laadun muutoksia. Tuulivoimaloiden havaittavuus maisemassa riippuu voimaloiden korkeudesta ja ympäröivien alueiden peitteisyydestä sekä korkeusvaihteluiden eroista.

Maisemaan ja kulttuuriympäristöihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin lähtöaineistona käytetään muun muassa maastokäyntiä, aiempia selvityksiä mm. alueen maisema-alueista, suojelunarvoisista alueista ja erityiskohteista sekä valo- ja ilmakuvia ja karttoja. Hankkeen yhteydessä laaditaan näkymäalueanalyysi ja maisemavaikutuksia havainnollistetaan muun

muassa havainnekuvien avulla. Maisemavaikutusten merkittävyyttä arvioidaan tarkastelemalla tuulivoimapuiston hallitsevuutta yleismaisemassa sekä tuulivoimapuiston aiheuttaman muutoksen suuruutta nykyiseen maisemakuvaan verrattuna.

Muinaisjäännöstiedot perustuvat muinaisjäännösrekisterin tietoihin sekä aiempien hankealueella tehtyjen arkeologisten tutkimusten ja selvitysten tietoihin. Vaikutukset muinaisjäännöksiin arvioidaan olevien lähtötietojen sekä laaditun maastoinventoinnin perusteella.

YV: Arviointisuunnitelman mukaan arvioinnin pohjana käytetään Ympäristöministeriön opasta (Weckman 2006), jonka mukaan on eritelty, kuinka kauas tuulivoimaloiden eri rakenteet näkyvät. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että maisemavaikutuksien arvioinnissa on huomioitava, että voimalakoot ovat huomattavasti kasvaneet oppaan julkaisun jälkeen. Siten etäisyyksiä ei voi suoraan verrata ohjeeseen, tai on esitettävä arvio, miten tilanne poikkeaa ohjeen julkaisun mukaisesta tilanteesta. Arviointiselostuksessa on huomioitava suunniteltujen voimaloiden näkyvyys todellisessa tilanteessa.

Arvioinnissa tulee havainnollistaa myös lentoestevalojen vaikutukset yöaikaiseen näkymään. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella mahdollisia yhteisvaikutuksia lähialueiden muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Pohjanmaan museo muistuttaa lausunnossaan, että rakennelmat, joita ei voida tulkita muinaismuistolain nojalla suojelluiksi pysyviksi muinaisjäänteiksi, mutta edustavat ns. muuta kulttuuriperintöä, voidaan suojella tapauskohtaisesti maankäyttö- ja rakennuslain säännöksillä.

Vaikutukset maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin

Tuulivoimaloiden alueen maaperä on pääosin sekalajitteista maalajia, myös turvekerrostumia ja pienialaisia soistumia esiintyy. Hankealueella sulfidisedimenttien esiintyminen on epätodennäköistä, mutta niiden esiintyminen on mahdollista. Hankealueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu arvokkaita kallioalueita, moreenialueita tai tuuli- ja rantakerrostumia.

Hankealue sijoittuu viidelle eri 3. jakovaiheen valuma-alueelle. Hankealueen läpi pohjois-etelä suunnassa virtaa Poikeldiket -niminen oja. Hankealueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu luonnontilaisia pienvesiä. Hankealue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Boviksandenin pohjavesialue (1028001) sijaitsee hankealueen länsipuolella noin kahden kilometrin etäisyydellä.

Vaikutusten laajuutta arvioidaan asiantuntija-arviona tarkastelemalla rakennuspaikkojen maaperän laatua ja kantavuutta, vesistöjen esiintymistä suhteessa rakennuspaikkoihin, rakentamisen ajallista kestoa sekä fyysistä ulottuvuutta. Tuulivoimapuiston vaikutukset kallio- ja maaperään sekä pohjaveteen kohdistuvat pääasiassa rakentamistoimenpiteiden alueelle. Tuulivoimapuiston rakentamisella voi olla vaikutuksia niihin pintavesiin, joiden lähiympäristössä tehdään maanrakennustoimenpiteitä.

YV: Hankealueen nykytilan kuvauksessa ei ole esitetty sähkönsiirtoreitin osalta maaperää, tai pinta- ja pohjavesiolosuhteita. Vaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella myös sähkönsiirron rakentamisen mahdollisia vaikutuksia. Arviointiselostuksessa tulee arvioida mahdollisille happamille sulfaattimaille kohdistuvasta rakentamisesta pintavesille aiheutuvat riskit sekä tuulivoima-alueen että sähkönsiirtoreitin osalta. Selostuksessa tulee esittää myös riskien lieventämiseksi tehtävät toimenpiteet ja toimenpiteillä saavutettavat vaikutukset.

Vaikutukset ilmastoon

Tuulivoima korvaa vastaavan määrän fossiilisilla polttoaineilla tuotettua energiaa. Arviointisuunnitelmassa esitetään, että tuulivoimapuiston ilmastovaikutus arvioidaan tuulivoimapuiston teoreettisen energiantuotantokapasiteetin ja säätövoimalla tuotetun energiamäärän erotuksena. Ilmastovaikutus määritetään rikkidioksidin, typen oksidien, hiilidioksidin ja hiukkasten määrän muutoksena. Päästökertoimina käytetään Suomen hiililauhdetuotannon keskimääräisiä kertoimia.

YV: Yhteysviranomainen toteaa, että kivihiilen energiakäytön kiello astuu voimaan 1.5.2029, minkä takia ei ole tarkoituksenmukaista verrata tuulivoimalla tuotettua sähköä hiililauhdesähköön. Arvioinnissa ei tule käyttää kiinteitä, sähköntuotannon marginaalipäästökertoimia tai tiettyjen polttoaineiden päästökertoimia, vaan arvioinnissa tulee käyttää tuulivoimapuiston tuotannon ajankohdalle ennustettavaa sähköntuotannon päästökerrointa. Lisäksi arviointityössä tulee arvioida suunniteltavan tuulivoimapuiston tuotannon aikaisen sähkön tuotantorakennetta ja mahdollista säätövoiman tarvetta sekä sähköverkkojen siirtoyhteyksien riittävyyttä.

Arviointisuunnitelmasta ei käy ilmi, kuinka tuulivoimapuiston koko elinkaaren aikaiset päästöt huomioidaan. Arviointiselostuksessa tulee huomioida tuotannon aikaisten päästöjen lisäksi tuulivoimaloiden osien kuljetuksen, tuulivoimapuiston rakentamisen sekä tuulivoimaloiden purkamisen päästöt. Arviointiselostuksessa tulee esittää selkeät laskentaperusteet ja käytetyt tietolähteet. Tuulivoimapuiston päästökerroin tulee ilmoittaa g CO₂/kWh huomioon ottaen laitoksen koko elinkaari.

Vaikutukset ilmanlaatuun tulee arvioida erikseen.

Vaikutukset kasvillisuuteen ja arvokkaisiin luontokohteisiin

Hankealueelle on tyypillistä tasainen maastonmuoto ja karuhko, mäntyvaltainen ympäristö. Alueella on talousmetsiä, hakkuuaukkoja sekä ojitettuja ja osittain ojitettuja soita. Alueella sijaitsee joitain vain osittain tai kokonaan ojittamattomia soita, joista suurimmat ovat alueen eteläosassa sijaitsevat osittain ojitetut suot, Lövismossen ja Högmossen. Hankealueen puustoiset alueet ovat pääosin metsätalouskäyttöön kasvatettuja, erivaiheisia havupuuvaltaisia tai sekapuustoisia, rakenteeltaan yksipuolisia metsiä.

Hankealueen pohjoisosan luontotyyppejä on kartoitettu vuosina 2012 ja 2014. Kartoituksia tullaan täydentämään maastokaudella 2021 kattaen koko hankealueen. Selvityksissä tunnistetut arvokkaat luontokohteet ovat Lövismossenin ja Högmossenin pääosin ojittamattomat suot sekä Poikeldiketin länsipuolelle sijoittuva vanha metsä. Hankealueella on lisäksi lähtötietojen mukaan sijainnut liito-oravaesiintymä, joka todettiin vuoden 2014 selvityksessä liito-oravalle kelpaamattomaksi. Aiemmin tunnistettujen arvokkaiden luontokohteiden nykytila ja rajaukset tullaan tarkistamaan maastokaudella 2021. Hankealueella ei sijaitse metsälain (Metsäl 10 §) mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Metsätalouden ympäristötukikohteet selvitetään.

Luontovaikutusten arvioinnissa arvioidaan hankkeen vaikutuksia yleiseen kasvillisuuteen sekä kansallisten lakien mukaisiin tai alueellisesti muutoin arvokkaisiin luontotyypeihin. Eri maastokausilla (2012, 2014, 2021) tehdyt kasvillisuus- ja luontotyyppi-inventointien tulokset kootaan yhteen ja raportoidaan erillisessä luonto- ja linnustoselvityksessä. Vuoden 2021

maast selvityksissä hankealue tullaan inventoimaan kauttaaltaan. Vaikutusarvioinnissa tullaan tarkastelemaan, miten hankkeen ja lähialueen muiden hankkeiden yhteisvaikutukset tulevat vaikuttaa alueen luonnon monimuotoisuuteen kokonaisuutena sekä Poikelin tuulivoimapuiston hankealueelta paikannettuihin merkittäviin luontokohteisiin ja lajistoon. YVA-selostuksessa luontovaikutuksia arvioidaan alueen luontoarvojen nykytilaselvitystulosten pohjalta.

YV: Hankkeen sähkönsiirtoreitin osalta ei ole selvitetty kasvillisuuden ja luontotyyppien nykytilaa. Arviointisuunnitelmassa on esitetty, että luontovaikutusten tarkastelualue käsittää pääasiassa rajatun tuulivoimapuiston alueen sekä sen välittömän lähiympäristön keskittyen luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaisiin kohteisiin ja suojelullisesti arvokkaaseen lajistoon. Vaikutukset tulee tarkastella myös sähkönsiirtoreitin osalta.

Vaikutukset linnustoon ja eläimistöön (mukaan lukien riistalajisto)

Lähin kansainvälisesti tärkeä lintualue (IBA) on Merenkurkun saaristo, joka sijoittuu noin kolmen kilometrin etäisyydelle hankealueesta. Lähin valtakunnallisesti tärkeä lintualue (FINIBA) on Halsön matalikot- niminen, kahdesta erillisestä alueesta muodostuva kohde, joista lähempi sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä hankealueen luoteispuolella. Lisäksi hankealueen läheisyyteen sijoittuu kaksi maakunnallisesti tärkeää lintualueita; Harrström-Brusudden hankealueen lounaispuolella noin kahden kilometrin etäisyydellä ja Västanlind hankealueen luoteispuolella noin kilometrin etäisyydellä.

Muuttolinnuston vaikutusten arvioinnin ensisijaisina tietolähteinä ovat Perämeren rannikon tuulivoimapuistojen alueella vuosina 2014–2020 toteutetut linnustovaikutusten seurannat. Närpiön, Korsnäs ja Maalahden rannikkoalueelle suunniteltujen tuulivoimahankkeiden yhteydessä on järjestetty muutontarkkailua mm. vuosina 2012–2013. Poikelin tuulivoimahankkeen yhteydessä ei ole järjestetty lintujen muutontarkkailua hankkeen aiemmissa vaiheissa. Nykyisen hankkeen yhteydessä ei ole suunniteltu toteutettavaksi lintujen muutontarkkailua vuonna 2021. Arviointisuunnitelman mukaan edellä mainittujen aineistojen sekä muun käytettävissä olevan tiedon perusteella voidaan tehdä yhteenveto Poikelin tuulivoimapuiston sijoittumisesta lintujen muuttoreiteille sekä lintujen muuttoon jäävistä väylistä eri tuulivoimahankkeiden välisellä alueella.

Poikelin tuulivoimapuiston hankealueen pesimälinnustoa on selvitetty aiemmin, vuosina 2012 ja 2014. Vuonna 2015 alueella on tarkkailtu myös läheisen sääksireviirin lintujen ruokailulentojen suuntautumista. Vuoden 2021 aikana hankealueella toteutetaan mm. pöllö- ja metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitykset ja selvitetään alueen pesimälinnuston sekä lintujen elinympäristöjen nykytilaa. Hankealueen läheisyyteen sijoittuvan sääksireviirin nykytila tarkastetaan pesimäkauden alkuvaiheessa ja tarvittaessa tarkkaillaan lintujen ruokailulentojen suuntautumista.

Poikelin tuulivoimapuiston hankealueella on toteutettu selvityksiä EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) lajiston osalta (lepakot, liito-orava) vuosina 2012 ja 2014 ja viitasammakon osalta vuonna 2012. Tiedossa olevien liito-oravaesiintymien nykytila tullaan tarkistamaan vuonna 2021. Suurpetojen esiintymistä selvitetään metsästysseurojen ja sidosryhmien haastatteluilla sekä tarvittaessa Luonnonvarakeskuksen aineistojen perusteella.

Hankealueen riistakantojen tilaa ja kannanvaihteluja selvitetään Luonnonvarakeskuksen aineistojen perusteella sekä haastatteleamalla hankealueella toimivien metsästysseurojen edustajia. Nykyisten metsästettävien riistakantojen sekä haastatteluilla saatujen metsästäjien

kokemusten perusteella arvioidaan hankkeen vaikutuksia metsästykselle virkistyskäyttömuotona.

YV: Poikelin hankealueen läheisyydessä sijaitsee useita linnustollisesti arvokkaita MAALI-, IBA-, FINIBA- ja Natura-alueita. Lisäksi hankealue sijoittuu rannikon tärkeille lintujen päämuuttoreiteille. Sekä Metsähallituksen, Luonnonvarakeskuksen, Länsirannikon ympäristönsuojeluyksikön että ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikön lausunnoissa todetaan, että linnustoselvityksiä tulee päivittää. Myös jätetyissä mielipiteissä on huomautettu alueella havaituista merikotkista sekä mm. kurjen, joutsenen ja hanhien runsaasta muutosta alueen yli.

Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeessa tulee tehdä muuttolintujen seurantaselvitykset (kevät- ja syysseuranta). Lisäksi hankkeessa tulee tehdä selvitykset petolintujen muutosta, pesinnästä ja saalistuslennoista. Arviointisuunnitelmassa mainittu sääksenpesä tulee huomioida selvityksissä Metsähallituksen lausunnon mukaisesti. Myös nisäkkäiden esiintymistä tulee selvittää tarkemmin esimerkiksi lumijälkien linjalaskentojen avulla.

Arviointisuunnitelmassa ei ole lainkaan kerrottu hankealueen pienvesistöjen tai purojen merkityksestä kalakannoille. Useassa mielipiteessä on tuotu esiin niiden merkitys kalaston kutupaikkoina. Yhteysviranomainen katsoo, että alueen purojen ja pienvesistöjen merkitys kalastolle tulee selvittää.

Vaikutukset Natura-alueille, luonnonsuojelualueille ja luonnonsuojeluohjelmien alueille

Hankealueen kaakkoispuolelle, lähimmillään noin 34 metrin etäisyydelle sijoittuu Degermossenin Natura-alue (FI0800019). Hankealueen läheisyyteen (noin 5 km:n säteelle) sijoittuu lisäksi Merenkurkun saariston Natura-alue (FI0800130) noin 3,3 km:n etäisyydelle sekä Kackurmossenin Natura-alue (FI0800018) noin 5,3 km:n etäisyydelle. Hankealueelle ei sijoitu luonnonsuojelualueita tai luonnonsuojeluohjelmien alueita. Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat yksityisiä luonnonsuojelualueita Degermossenin suoalueella.

Hankealueen luoteispuolella noin 4,6 km etäisyydellä sijaitsee Merenkurkun saaristo- niminen UNESCO:n maailmanperintökohde, jonka alueella jääkauden jälkeinen maankohoaminen on nähtävissä maisemassa ja luonnonolosuhteissa.

Arviointisuunnitelman mukaan YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan Natura-arvioinnin tarveharkinta niille hankealueen ympäristöön sijoittuville Natura-alueille, joihin hankkeella saattaa olla potentiaalisia vaikutuksia. Natura-alueiden lisäksi tuulivoimahankkeiden vaikutusten arvioinnissa huomioidaan myös muut lähialueelle sijoittuvat luonnonsuojelualueet, suojeluohjelmien kohteet ja niitä vastaavat alueet.

YV: Yhteysviranomainen huomauttaa, että Merenkurkun saariston maailmanperintökohteeseen aiheutuvat vaikutukset tulee arvioida erityisesti maiseman ja linnuston sekä myös muiden vaikutusten osalta.

Linnusto on suojeluperusteena usealla Natura-alueella, joten linnustoselvitysten päivitys on tärkeää myös arviotaessa vaikutuksia Natura-alueille. ELY-keskus antaa erillisen lausunnon Natura-tarvearvioinneista.

Ihmisiin kohdistuvat kokonaisvaikutukset

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa käsitellään hankkeen vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen. Hankkeen merkittävimmät ihmisiin kohdistuvat vaikutukset voivat liittyä asuinviihtyvyyteen ja virkistykseen (metsästys, marjastus, ulkoilu). Vaikutuksia voi myös syntyä alueen maankäytön ja maiseman muutoksista, äänestä ja välkkeestä sekä turvallisuusriskeistä. Sosiaalisia vaikutuksia syntyy sekä tuulivoimapuiston rakentamisen, että sen käytön aikana.

Arvioitisuunnitelmassa on kuvattu lähialueen asutusta. Alle kahden kilometrin etäisyydellä on 782 asuinrakennusta ja 25 vapaa-ajan asuntoa, joissa asukkaita on 1672. Alle viiden kilometrin etäisyydellä asukkaita on 3000. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin tärkeimmät lähtötiedot saadaan hankkeen muiden vaikutustyyppien vaikutusarvioinneista, kuten vaikutuksista maankäyttöön, maisemaan, luontoon, äänimaisemaan sekä valo-olosuhteisiin. Lisäksi toteutetaan asukaskysely.

YV: Jätettyjen mielipiteiden perusteella alueen asukkaat ovat erityisen huolissaan alueen viihtyisyydestä ja elinoloista. Korsnäsiä kuvaillaan viihtyisäksi, rauhalliseksi ja idylliseksi asuinpaikaksi. Suunniteltujen voimaloiden katsotaan lähes kaikissa jätetyissä mielipiteissä sijoittuvan liian lähelle asutusta. Useassa mielipiteessä vaaditaan selvittämään hankkeen vaikutuksia kunnan vetovoimaan sekä muuttoliikkeeseen. Hankkeen epäillään vähentävän ihmisten halukkuutta muuttaa kuntaan, ja päinvastoin pelätään muuttoliikettä pois kunnasta.

Arviointisuunnitelmassa sosiaalisia vaikutuksia ei ole nostettu etukäteen tuulivoimahankkeen pääasiallisiin vaikutuksiin. Kuulemisessa saadun palautteen perusteella yhteysviranomaisen kuitenkin näkee, että niitä tulee erityisesti arvioida. Lähialueella on runsaasti asutusta, mikä tulee huomioida hankkeessa ja sen vaikutuksissa. Yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että hankkeessa on tarkoitus toteuttaa asukaskysely. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon yleisötilaisuuksissa ja YVA-prosessin aikana lähialueen asukkailta ja paikallisilta yhdistyksiltä saadut palautteet. Myös muuttoliikettä tulee pyrkiä arvioimaan hankkeen osalta.

Mikäli alueella on virkistysreittejä, polkuja tai latuja, tulee arviointiselostuksessa huomioida hankkeen vaikutus niiden käyttöön.

Melu- ja varjostusvaikutukset

Tuulivoimaloiden toiminnan aikaisia meluvaikutuksia arvioidaan laadittavien melumallinnusten avulla. Melumallinnukset tehdään Ympäristöministeriön hallinnon ohjeen 2/2014 mukaisesti. Matalataajuisen melun laskenta tehdään Ympäristöministeriön mallinnusohjeen 2/2014 mukaisesti rakennuksille, joille melumallinnus on osoittanut korkeimman melutason. Mallinnusten tuloksia verrataan Valtioneuvoston asetuksen mukaisiin ulkomelun ohjearvoihin sekä arvioitujen sisämelujen osalta Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 rajoihin.

Tuulivoimaloiden ympäristöönsä aiheuttaman varjostus- ja välkevaikutukset arvioidaan mallinnuksen avulla. Mallinnuksella tehdään Real Case -tilanteen pohjalta, joissa huomioidaan auringon asema horisontissa eri kellon- ja vuodenaikoina, pilvisyys kuukausittain, eli kuinka paljon aurinko paistaa ollessaan horisontin yläpuolella, sekä tuulivoimalaitoksien arvioitu vuotuinen käyntiaika. Arviossa huomioidaan vaikutusalueella sijaitsevat herkäät kohteet, eli lomakiinteistöt ja vakituinen asutus.

YV: Arviointisuunnitelmasta ei ilmene onko vaihtoehtojen VE1 ja VE2 mukaisilla voimaloilla mahdollista toteuttaa ympäristöministeriön ohjeiden mukaiset melumallinnukset.

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että melumallinnukset ja niiden raportointi tulee toteuttaa ympäristöministeriön ohjeiden mukaisesti ja lähtökohtaisesti melumallinnukset tulee tehdä vastaavan tehoisilla ja kokoisilla tuulivoimaloilla mitä arviointisuunnitelman vaihtoehtoissa on esitetty.

Melukysymys on nostettu esiin useissa jätetyissä mielipiteissä ja myös paikalliset viranomaiset ovat lausunnoissaan edellyttäneet ohjearvojen noudattamista. Hankkeen lähialueille sijoittuu erittäin runsaasti asutusta. Mikäli melumallinnuksia ei voida laatia YVA-menettelyn vaihtoehtoissa esitetyillä voimalatyypeillä, tulee arvioinnissa erityistä varovaisuusperiaatetta noudattaen esittää arviot voimaloiden tehon, korkeuden ja roottorin halkaisijan muutoksen vaikutuksista lähtömelutasoon ja melun leviämiseen. Myös pienitaajuisen melun leviämisen osalta tulee esittää mallinnuksessa ja vaihtoehtoissa VE1 ja VE2 esitettyjen voimaloiden eroavuudet ja niiden vaikutukset melutasoihin ja leviämiseen.

Varjostusmallinnukset tulee toteuttaa arviointisuunnitelmassa esitetyllä voimalatyypillä eikä arvioinnissa tule huomioida puuston välkehaittaa vähentävää vaikutusta. Koska Suomessa ei ole määritetty ohjearvoja välkkeen määrälle, vaikutusten arvioinnissa tulee käyttää apuna muiden maiden suosituksia arviointisuunnitelmassa esitetyn mukaisesti. Arviointiselostuksessa tulee tarkastella lähimpien asuin- ja lomarakennusten kohdalla mahdollisia välkemääriä ja välkymisen esiintymisajankohtia.

Melun ja välkkeen arvioinnissa tulee esittää selkeästi voimaloiden etäisyydet lähimpiin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin.

Vaikutukset liikenteeseen ja ilmailuturvallisuuteen

Vaikutuksia liikenteeseen aiheutuu erityisesti hankkeen rakentamisen aikaisista kuljetuksista. Merkittävä osa kuljetuksista syntyy muun muassa rakennus- ja huoltoteiden rakentamiseen tarvittavan kiviaineksen sekä perustuksiin tarvittavan betonin kuljetuksesta. Vähäisempi määrä kuljetuksista aiheutuu varsinaisten tuulivoimalakomponenttien sekä voimajohtokomponenttien kuljetuksista.

Arviointisuunnitelman mukaan hankkeen aiheuttamia liikenteellisiä vaikutuksia arvioidaan vertaamalla hankkeen aiheuttamia kuljetusmääriä teiden nykyisiin liikennemääriin. Arviointisuunnitelmassa on esitetty alustavat reittisuunnitelmat hankkeen vaatimille kuljetuksille. Liikenteen lisääntymisen sekä kuljetusten tyyppin perusteella arvioidaan vaikutuksia kuljetusreittien liikenteen toimivuuteen ja turvallisuuteen.

Tuulivoimalat voivat korkeina rakennelmina aiheuttaa turvallisuusriskin lentoliikenteelle, mikäli ne sijoittuvat lentoasemien tai muiden lentopaikkojen esterajoituspintojen alueelle. Hankealue sijoittuu Vaasan lentoaseman korkeusrajoitusalueelle. Vaasan lentoasemalle on matkaa n. 40 km. Lähin lentopaikka on Kauhajoki, joka sijaitsee noin 67 kilometrin etäisyydellä hankealueen eteläpuolella. Lentoliikenteen turvallisuusvaikutusten osalta tarkastellaan tuulivoimaloiden sijoittumista suhteessa lentoasemiin ja muihin lentopaikkoihin liikenteen turvallisuusvirasto Traficomien ohjeistuksen sekä lentoasemakohtaisten lentoesterajoitusalueiden perusteella.

YV: Arviointiselostuksessa tulee esittää voimaloiden korkeudet suhteessa lentoesterajoitusalueen korkeusrajoituksiin Trafivomin lausunnon mukaisesti. Alueen liikenteen suunnittelussa tulee huomioida tarvittavat luvat ja suunnittelu tulee tehdä Liikenne- ja viestintäministeriön oheistuksen mukaisesti.

Vaikutukset elinkeinotoimintaan

Arvioinnin lähtötietoina käytetään arviointisuunnitelman mukaan tietoja hankkeen vaikutusalueen taloudesta, työllisyydestä ja elinkeinoista sekä muiden vaikutusten arvioinnin yhteydessä tuotettuja tietoja sekä YVA-prosessissa saatuja lausuntoja, mielipiteitä ja asukaskyselyn tuloksia. Hankealue ja sen lähiympäristö on pääosin metsätalouskäytössä. Hankealueelle sijoittuu Stormossenin hyötykäyttöasema. Tuulivoimapuistohankkeen vaikutus elinkeinoiniin kohdentuu paikallisesti maa- ja metsätalouteen hankealueella ja sen läheisyydessä toteutettavaan muuhun toimintaan. Työllisyysvaikutukset ulottuvat monelle eri sektorille. Hankkeen vaikutuksia alueen matkailutoimintaan arvioidaan huomioimalla hankealueen nykyiset matkailumuodot sekä lähialueen merkittävät matkailukohteet.

YV: Hankealueella ja sen läheisyydessä harjoitetaan maa- ja metsätaloutta sekä turkistarhausta. Arviointiselostuksessa tulee selvittää vaikutukset olemassa oleviin elinkeinoiniin sekä arvioida hankkeen aiheuttamat muutokset nykyisiin sekä mahdollisiin uusiin elinkeinoiniin. Jätetyissä mielipiteissä nähdään, ettei hanke tuo juurikaan uusia työpaikkoja alueelle, ja että syntyvät työpaikat menevät ulkopuolisille. Mielipiteissä toivotaan kunnan panostavan muiden, pysyvämpien työpaikkojen luomiseen alueelle. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arviointiselostuksessa tulee esittää arvio alueen nykytilan kehityksestä, mikäli hanketta ei toteuteta. Arviossa tulee huomioida myös elinkeinot.

Vaikutukset tutkien toimintaan, viestintäyhteyksiin sekä turvallisuuteen

Tuulivoimalat voivat aiheuttaa varjostuksia ja ei-toivottuja heijastuksia tutkiin. Vaikutusten suuruus riippuu voimaloiden sijainnista ja geometriasta suhteessa tutkien sijaintiin. Hankkeen vaikutukset puolustusvoimien valvontajärjestelmiin arvioidaan puolustusvoimien pääesikunnan lausunnon perusteella. Radiolinkkiyhteyksiin voi aiheutua vaikutuksia, mikäli tuulivoimala on lähettimen ja vastaanottimen välissä. Häiriöitä voi myös aiheutua TV-signaaliin.

YVA-menettelyssä arvioidaan sen hetkisten teknisten suunnitelmien perusteella toteutuvatko tuulivoimapuistossa yleisesti esitetyt turvaetäisyydet. Lisäksi tunnistetaan hankkeeseen liittyvät ympäristö- ja turvallisuusriskit ja mahdolliset häiriötapaukset koko hankkeen elinkaaren aikana sekä arvioidaan niiden todennäköisyydet ja pohditaan keinoja mahdollisten riskien vähentämiseksi ja estämiseksi.

YV: Arviointisuunnitelmassa mainitun jään putoamisen riskin lisäksi arviointiselostuksessa on huomioitava myös Pohjanmaan pelastuslaitoksen mukaisesti myös muut riskit, kuten tulipalo.

Yhteysviranomaisen toteaa, että arvioinnissa on otettava huomioon Traficom, Digita Oy:n, Elisan sekä Puolustusvoimien lausunnot, joissa painotetaan tuulivoimaloiden sijoittelun suunnittelun vaikutusta tutka-, radio- ja viestintäyhteyksiin. Mahdollisilla häiriöillä voi olla vaikutusta myös yleiseen turvallisuuteen, mikä tulee huomioida vaikutusten merkittävyttä arvioitaessa. Lausuntojen mukaan hankevastaava on vastuussa häiriöiden poistamisesta kustannuksellaan. Arviointiselostuksessa tulee esittää toimet häiriöiden poistamiseksi.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan kokonaisuutena ottaen huomioon alueella jo nykyisin tapahtuva toiminta ja lisäksi suunnitellut toiminnot siinä laajuudessa, kun hankkeilla arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia tämän hankkeen kanssa. Ihmisiin kohdistuvia yhteisvaikutuksia arvioidaan erityisesti maisemaan ja virkistysmahdollisuuksiin kohdistuvien

vaikutusten osalta. Melu- ja varjostusmallinnuksista tehdään tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusarvioinnit. Luontovaikutusten osalta lähialueiden muiden tuulivoimapuistojen yhteisvaikutuksia tarkastellaan erityisesti linnuston kannalta. Liikenteellisten vaikutusten osalta hankkeella saattaa olla yhteisvaikutuksia muiden lähialueille suunniteltujen tuulivoimapuistojen tai muiden isojen rakennushankkeiden kanssa, mikäli hankkeiden rakentaminen ajoittuu samaan aikaan. Arvioinnissa selvitetään muiden hankkeiden rakentamisaikataulut ja kuljetusreitit.

YV: Yhteysviranomainen huomauttaa, että rannikon alueella on suunnitteilla huomattavan paljon tuulivoimahankkeita. Yhteisvaikutuksissa tulee huomioida erityisesti vaikutukset linnustoon sekä maisemaan, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä viestintäyhteyksiin. Alle 10 km etäisyydellä sijaitsevien hankkeiden osalta tulee esittää myös mallinnuksiin perustuvat arviot melun ja välkkeen yhteisvaikutuksista.

Ympäristön nykytila ja sen kehitys

Tuulivoimalat sijoittuvat kolmen taajaman, Korsnäsin, Korsbäckin ja Taklaxin väliselle alueelle, noin kilometrin etäisyydellä keskustaajamasta itään. Harrströmin taajamaan on matkaa noin 2,9 km, Petolahden (Maalahti) taajamaan noin 9,8 km ja Molpen taajamaan noin 7,4 km. Merenrannikolle (Korsungfjärden) matkaa on lähimmillään noin 1,5 kilometriä. Hankealueen lähiympäristö on metsätalousaluetta ja maaseutua. Kaakossa hankealue rajautuu laajaan suoalueeseen (Degermossen). Lähin asuinrakennus sijaitsee hankealueen koillispuolella, noin 300 metrin etäisyydellä hankealueen rajasta.

Arviointisuunnitelmassa on kuvattu alueen kaavoitustilanne Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 ja Korsnäsin kunnan alueilla sijaitsevien kaavojen osalta. Arviointisuunnitelman mukaan hankealue sijoittuu maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueelle. Lisäksi alueen halki kulkee voimasiirtojohtojen yhteystarve sekä siirtoviemärin yhteystarve.

Suunnitelmassa on kuvattu nykytilanne alueen yhdyskuntarakenteen, maankäytön, maiseman, kulttuuriympäristöjen sekä alueen luonnonympäristön osalta. Sähkönsiirtoreitin osalta nykytilannetta ei ole esitetty. Arviota hankkeen vaikutusalueen tulevasta kehityksestä ei ole kuvattu.

YV: Nykytilaa koskevat tiedot tuulivoimala-alueelta on esitetty kattavasti havainnollistavia karttoja hyväksi käyttäen. Tuulivoimaloiden sijoituspaikat suhteessa maakuntakaavan rajaukseen eivät selviä karttakuvista. Arviointisuunnitelmassa olisi tullut kuvata myös sähkönsiirtoreitin nykytilanne sen kuullessa olennaisesti hankkeeseen. Sähkönsiirtoreitin nykytila tulee esittää arviointiselostuksessa. Arviointisuunnitelmassa olisi tullut esittää kuvaus nykytilan kehityksestä, mikäli hanketta ei toteuteta. Se tulee esittää arviointiselostuksessa sekä tuulivoima-alueen että sähkönsiirtoreitin osalta.

Arvio hankkeen toteuttamiskelpoisuudesta

Arviointisuunnitelmassa kerrotaan, että käytetyllä arviointimenetelmällä (erittelevä menetelmä) voidaan ottaa kantaa vaihtoehtojen ympäristölliseen toteuttamiskelpoisuuteen, mutta menetelmällä ei voida ratkaista parasta vaihtoehtoa. Päätöksen parhaasta vaihtoehdosta tekevät ko. hankkeen päätöksentekijät. Arvioidut vaikutukset ja erot vaihtoehtojen välillä kootaan taulukoksi vaihtoehtojen keskinäisen vertailun helpottamiseksi.

YV: Arviointisuunnitelmassa esitetty neliportaisen asteikon tulokset sekä myönteisille että kielteisille vaikutuksille tulee esittää vaikutuskohteittain vertailutaulukossa. Arviota toteuttamiskelpoisuudesta tulee myös perustella.

Vaikutusten seuranta

Arviointisuunnitelman mukaan seurantaohjelma laaditaan YVA-selostukseen arvioitujen vaikutusten ja niiden merkittävyyden perusteella. Seurannan avulla tuotetaan tietoa hankkeen vaikutuksista ja se auttaa havaitsemaan mahdolliset ennakoimattomat, merkittävät haitalliset seuraukset, minkä perusteella voidaan käynnistää toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

Raportointi ja laatijoiden pätevyys

Arviointisuunnitelma on sisällytetty hankealueelle laadittavan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa samaan asiakirjaan ja asiakirja sisältää arviointisuunnitelman lisäksi kaavan valmisteluun liittyviä osioita.

YV: Asiakirja kattaa pääosin laajuudeltaan ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa asetuksessa arviointiohjelmalta edellytetyt vaatimukset. Arviointisuunnitelmassa sähkösiirtoreitin nykytila on kuvattu hyvin suppeasti huomioiden, että sähkönsiirto luetaan mukaan hankkeeseen. Myös hankealueen nykytilan kehitys kuuluisi esittää arviointisuunnitelmassa. Tehtävät arvioinnit ja arviointien laatijoiden pätevyys on esitetty selkeästi. Arviointisuunnitelma on kokonaisuutena helppolukuinen ja se on laadittu riittävällä asiantuntemuksella.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävillä internet-sivulla:
www.ymparisto.fi/poikelintuulivoimaYVA.

ELY-keskus lähettää yhteysviranomaisen lausunnon sekä kopiot annetuista lausunnoista hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa sähköisessä muodossa asianhallintajärjestelmässä. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi niille tahoille, joilta on pyydetty lausunto arviointisuunnitelmasta.

Ympäristönsuojelupäällikkö Päivi Kentala

Ylitarkastaja Jutta Lillberg-Puskala

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSEN HAKU

Suoritemaksu 8 000 € (alv 0 %)

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksen ELY-keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2019 annetun

valtioneuvoston asetuksen liitteen mukaisesti. Maksutaulukon mukaan YVA-laissa tai maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 a §:ssä tarkoitettu lausunto arviointiohjelmasta tavanomaisessa hankkeessa (11 – 17 henkilötyöpäivää) on 8 000 euroa.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräytymisestä. Osoite: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue, PL 262, 65101 Vaasa, sähköpostiosoite: kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi.

JAKELU

Poikel Vindkraft Ab/Oy

Edsvik vindpark Ab

FCG Finnish Consulting Group Oy

Korsnäsön kunta

Tiedoksi

Tahot, joilta on pyydetty lausunto

Tämä asiakirja EPOELY/1344/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/1344/2021 har godkänts elektroniskt

Lillberg-Puskala Jutta 29.06.2021 08:35

Kentala Päivi 29.06.2021 09:08